

c. Felsefe Tanımları

Düşünelim

Düşüncenin oluşmasında ve gelişmesinde saygının, hoşgörünün rolünü tartışınız.

- Ünlü Yunan filozof Platon'a göre felsefe; her şeyin aslını, öz gerçeğini bilmeye, hiç değişmeden kalan şeye varma uğraşısıdır.
- Platon'un öğrencisi Aristoteles'e göre felsefe, varlık olmak bakımından varlığı inceleyen bilimdir.
- İslam medeniyetinde görüşlerini ileri süren Arap filozof El Kindi'ye göre felsefe, insanın kendini tanımamasıdır. Felsefe; insanın gücü yettiği ölçüde külli ve ebedî şeylerin hakikatlerini, mahiyetlerini ve sebeplerini bilmektir.
- Türk Müslüman filozof Farabi'ye göre felsefe, var olmaları bakımından varlıkların bilinmesidir.
- İslam felsefesinin onde gelen bir diğer temsilcisi İbn-i Sina'ya göre felsefe, bir insanın nesnelerin hakikatlerine vâkif olabileceği kadar vâkif olma uğraşıdır.
- Alman filozof Immanuel Kant'a (İmanuel Kant) göre felsefe, kavramlarla veya kavramların inşa-sıyla elde edilen akılsal bilgidir.
- Alman filozof Karl Jaspers'a (Karl Yaspers) göre felsefe yolda olmak demektir.
- Türk filozof Takiyettin Mengüşoğlu'na göre bilgi sevgisi anlamına gelen ve başlangıcında bir bütün olan felsefe, bugün birçok disiplini içinde toplayan, her alanla (yani hem var olan şeylerle hem onların bilgisyle) ilgili olan bir bilgidir.
- Türk filozof Hilmi Ziya Ülken'e göre felsefe bir eleştirmeye ve tespit etme faaliyetidir.

Felsefenin birbirinden farklı birçok tanımının olması, filozofların hakikati farklı açılardan değerlendirerek ortaya koymalarından kaynaklanmaktadır. Felsefe anlayışının farklılaşmasının bir diğer nedeni de her çağın yapısının kendine has olması ve uğraşılan sorunların önceki dönemlere göre farklılık göstermesidir. Çağın sorunlarının getirdiği kavramlar, sorunlara yeni çözümler ve filozofların yaklaşımlarındaki farklılıklar, felsefi anlayışı özgünleştirerek meydana getirir. Felsefenin birçok tanımının olmasının bir nedeni de her filozofun yaptığı alanın ve bu alanı inceleme yönteminin kendine has olmasıdır. Böylelikle bilgi, birçok filozof tarafından farklı yönlerden yorumlanmış olmaktadır. Bu çerçeveden bakarak yukarıda verilen tanımların benzer ve farklı noktalarının neler olduğunu belirtiniz.

Günlük Hayatla Bağ Kurma

Felsefenin tanımlarından hareketle hangi felsefe tanımı ya da tanımlarını yaşamınızla ilişkilendirebilirsiniz? Tartışınız.

Gelecek Konuya Hazırlık

Kimlere filozof denir? Ünlü filozofların yaşamları ve düşüncelerini okuyarak araştırınız.